

Asia: VN/13118/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kotoutumisen edistämistä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausunto säästöjen toteuttamistavoista

Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto toteaa, että hallituksen esitys normien purkamisesta ja päällekkäisen työn karsimisesta on kannatettava. Esitetyillä muutoksilla ei kuitenkaan toivota olevan olennaisia heikennyksiä kotoutumisen palvelutasoon ja laatuun. Kotoutumisen palveluita käyttävät asiakkaat tarvitsevat työllistymisensä tueksi tietoa ja neuvontaa suomalaisista työmarkkinoista sekä mahdollisuuksia kielitaidon kehittämiseen. Säästötoimien ei tulisi hidastaa kotoutujan työllistymistä tai avointen työpaikkojen täyttymistä.

Vaikka esitetyt säästötoimet eivät kohdennu suoranaisesti kotoutujille tarkoitettuihin koulutuspalveluihin, koulutusten aloituspaikkoihin saattaa tulla su-pistuksia palveluiden siirtyessä uusille kuntien muodostamille työllisyysalueille. Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto katsoo, että myös jatkossa maahan-muuttajille tulee olla tarjolla riittävästi kielitaitotasoon pohjautuvaa kielikoulutusta. Yrityskyselyiden ja työnantajapalautteiden mukaan riittävä suomen kielen hallinta madaltaa kotoutujien työllistymisen kynnyksiä.

Lausunto laskennalliseen korvaukseen kohdistuvasta leikkauksesta (ml ns. korvausasetus)

Laskennallisiin korvauksiin kohdistuvat leikkaukset saattavat vaikuttaa kuntien kotoutumispalveluiden määrälliseen ja laadulliseen tasoon. Joustava asiakkaiden siirtymä avoimille työmarkkinoille edellyttää kunnilta resursseja ja osaamista tunnistaa asiakkaiden palvelutarpeet sekä mahdolliset erityisen tuen tarpeet. TE-toimisto pitää tärkeänä, että nyt tehdyillä säästötoimien esityksillä ei heikennettäisi työllistymisen kynnyksiä.

Lausunto kumottaviksi esitetyistä pykälistä (normin purku)

Hallituksen esityksessä ehdotaan luovuttavaksi kuntien kotoutumisohjelmien laadinnasta sekä maahanmuuttoa ja kotoutumista edistävien yhteistyöryhmien asettamisesta.

Maahanmuuttajien ja kotoutujien palvelut järjestetään monialaisina palveluina yhteistyössä useiden viranomaisten kanssa. Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto katsoo, että ilman strategista ja eri viranomaisia sitouttavaa yhteistä toimintasuunnitelmaa on vaikea tuottaa vaikuttavaa palvelua. Vuoropuhelu ja toimintatavoista sopiminen eri toimijoiden välillä turvaa parhaiten päällekkäisten palvelujen karsimisen.

Erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien kotoutujien palvelut edellyttävät yhteistyötä kotoutumisesta vastaavien viranomaisten välillä. Eri toimijoiden tarjoamia palveluita on yhteensovittettava tavalla, joka edistää nopeaa siirtymistä työmarkkinoille. Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto pitää tärkeänä, ettei asiakkaan palveluvalikoima kapene, mikäli monialaiset kotoutumissuunnitelmat jäävät jatkossa pois valikoimasta.

Lausunto kevennettävistä tehtävistä (normin purku)

Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto pitää tärkeänä, että myös jatkossa kotoutumispalveluiden laatua ja vaikuttavuutta seurataan tietopohjaisesti yhteisesti sovittavilla mittareilla.

Tuomikoski Mari
Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto